

PIELAVEDEN-SULKAVAN NUORISOSEURA ja HUVIPIRTTI

Sulkavan Nuorisoseuran ensimmäinen, seuran perustamiseen tähtäävä kokous pidettiin Lepikon talossa vuonna 1914, mutta perustaminen ei vielä tuossa kokouksessa toteutunut. Seura perustettiin tammikuun 16. päivänä 1916 Peltolan talossa pidetyssä kokouksessa. Näin oli maamme 716. nuorisoseura saanut syntynsä. Ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Iisak Kumpulainen ja hän sitten toimikin tehtävässä kahteenkin otteeseen, useiden vuosien ajan.

Vuonna 1920 alettiin suunnitella oman toimitalon rakentamista. Hanke sai heti innokkaan kannatuksen, mutta toisaalta yritys tuntui taloudellisesti raskaalta kantaa. Mukaan hankkeeseen tuli Voimistelu- ja urheiluseura Sulkavan Koitto.

Ensimmäiseksi pantiin toimeen puunkeräys, joka tuotti hyvän tuloksen. Rahalaitosten käyttö ei ollut siihen aikaan niin yleistä kuin nykyisin, niinpä rahoitus hoidettiin yksityisiltä henkilöiltä saatujen lainojen turvin. Tervaharjun isännältä Matti Nousiaiselta vuokrattiin 15 aarin tontti, jonka vuokra-aika oli 50 vuotta ja vuotuinen vuokra 50 markkaa.

Marraskuun 18. päivänä 1920 oli päästy jo siihen vaiheeseen, että Nuorisoseura ja Koitto julkaisivat Salmetar-lehdessä ilmoituksen:

”Pielaveden Sulkavan Nuorisoseura ja Voimistelu- ja urheiluseura Koiton talon rakentaminen tarjotaan tehtäväksi marraskuun 28. p:nä klo 9 a.p. talon tulevilla paikalla Nousialan kylässä, paikan päällä lähemmin ilmoitettavilla ehdoilla. Piirustus- ja työselitys nähtävänä Armas Nousiaisen luona Peltolassa. Rakennustoimikunta hankkii kaikki tarpeet. Rakennustoimikunnan puolesta Armas Nousiainen.”

Rakennusvaiheen alusta alkaen talo kulki Edistysseurojen talon nimellä. Nimi on kyllä kaikin tavoin outo, enkä muista sitä koskaan kuulleeni, edes vanhempien kyläläisten suustakaan. Nuorisoseuran 1930-luvun pöytäkirjoissakaan nimi ei esiinny.

Rakennustyö pääsi alulle. Vaikka puunkeräys oli tuottanut hyvin, puut loppuivat kuitenkin kesken. Hätiin riensi Juho Lukkarinen, joka kehotti kaatamaan puuttuvat hirret Kotalan metsästä. Tarkempaa tietoa tältä ajalta on niukasti, sillä seuran pöytäkirjat, aina vuoteen 1931 saakka ovat hävinneet.

Seuran taloudellisen tilanteen parantamiseksi järjestettiin vuonna 1924 arpajaiset. Voitot oli suurimmaksi osaksi saatu lahjoituksina eri kauppaliikkeiltä sekä yksityisiltä henkilöiltä. Arpajaiset tuottivat hyvin.

Vuonna 1928 Koitto myi osuutensa talosta nuorisoseuralle 10 000 markan kauppahinnalla. Maaliskuun 14. päivänä tehdyn kauppakirjan allekirjoittajina olivat nuorisoseuran puolesta Olli Luomi, Matti Auvinen, Paavo Nousiainen, Paavo Rytönen ja Iisak Kumpulainen. Koitosta paikalla olivat Juho Pietikäinen, Juho Keränen, V. Remes, Juho Kärkkäinen ja Emil Tenhunen.

Kauppakirjassa sovittiin käsirahaksi 500 markkaa, joka maksettiin kaupantekohetkellä ja loppusuoritus sai maksuaikaa kaksi kuukautta. Tämä aikataulu ei kuitenkaan toteutunut, sillä nuorisoseura pystyi seuraavaan suoritukseen vasta vajaan vuoden kuluttua. Helmikuun 12. päivänä 1929 velkaa lyhennettiin 5000 markalla. Koitto ajoi saatavansa 4500 markkaa tuomioksi toukokuussa 1930. Nuorisoseura lyhensi velkaansa vuosien mittaan pienemmissä erissä ja velka seitsemän prosentin korkoineen tuli maksetuksi 1930-luvun puolivälin tietämillä.

Koitto rakensi uuden toimitalon, Koittolan Rytkylle ja se valmistui vuonna 1937.

1930-luvun alkupuolen lama koetteli myös nuorisoseuran taloutta ja velat painoivat. Vuosikymmenen puolivälissä velkaa oli niin, etteivät iltamatulot riittäneet edes korkojen maksuun. Kivimäen isäntä Alfred Vartiainen lainasi lokakuun 4. päivänä 1931 seuralle velkakirjalla 5000 markkaa, lainalle määritettiin kahdeksan prosentin korko. Takuumiehiä lainalle oli riittävästi. Omavelkaiseen takaukseen velasta ja koroista sitoutuivat Paavo Rytkönen, Fredrik Kumpulainen, Isak Kumpulainen, August Kumpulainen, Matti Remes, Heikki Luomi, Juho Lukkarinen, Matti Pietikäinen ja Isak Nousiainen.

Taloudellista tilannetta paransi arpajaisten järjestäminen. Vartiaisen velka saatiin maksetuksi heinäkuun 1. päivänä 1936. Korkorästejä oli kertynyt neljän viimeisen vuoden ajalta yhteensä 1421 markkaa. Vartiainen pyöristi summan tuhanneksi markaksi ja se maksettiin syyskuun 8. päivänä 1937.

Urheilutoiminta oli nuorisoseurassa vilkasta ja kilpailuja järjestettiin, niin kesäisin kuin talvisinkin. Myös raittiusaatetta vaalittiin. Seuralla oli erillinen raittius toimikunta ja vuosittain järjestettiin, aina 1960-luvulle saakka raittiusjuhla. Sotavuodet hiljensivät seuran toiminnan minimitasolle, mutta rauhan tultua toiminta elpyi. Taloudellinen tilanne koheni ja velat tulivat maksetuiksi. Uutta velkaa tuli kun seura osti 6.1.1950 Aino ja Matti Auviselta talon tontin sekä vieressä olevan puolen hehtaarin alueen urheilukentäksi 65 000 markan kauppahinnalla. Pihan perälle saatiin myös käymälä-halkoliiterirakennus, jonka rakensivat vuonna 1949 Tuure ja Helge Auvinen.

1950-luvulle tultaessa talo oli jo käymässä ahtaaksi ja niinpä johtokunta päätti maaliskuussa 1953 peruskorjata talon ja rakentaa siihen samalla 7x8 metriä käsittävän lisäsiiven. Vanhassa osassa ravintola sijaitti nykyisen näyttämön paikalla ja näyttämö toisessa päässä salia. Uuteen siipeen valmistui ravintola, keittiö ja narikka. Vanhassa osassa näyttämö siirtyi entisen ravintolan paikalle. Uuden osan yläkertaan valmistui muutamaa vuotta myöhemmin asunto vahtimestarille.

Puunkeräys tuotti hyvin, mutta velkaa tuli silti. Onneksi talkootyö oli voimissaan ja tupaantuliaisia vietettiin jo syksyllä.

Talolla ei ollut vielä varsinaista nimeä. Epävirallisia, lähinnä haukkumanimiksi luokiteltavia kuitenkin oli, kuten Sianpiä, Jupitulli ja Nahkasaha. Huvipirtti-nimen keksi tietävästi Pentti Tarvainen.

Varsinainen huippukausi seuran toiminnassa koettiin 1960-luvulla, kun sodanjälkeiset suuret ikäluokat astuivat remmiin. Iltamia järjestettiin joka viikko ja toiminta oli muutenkin vireää. Viimeinen osa rakennuslainasta saatiin maksuun vuonna 1963. Vuodesta 1972 saakka toiminnan kaari on ollut laskeva. Tähän oli syynä maaltamuuttoaalto, joka vei kylältä nuorison. Joko Etelä-Suomeen tai Ruotsiin.

Talosta on kuitenkin huolehdittu ja tänä päivänä voidaan sanoa sen olevan hyvässä kunnossa. Seuran talouskin on pienimuotoisen, retrohenkisen toimintatavan ansiosta kaatumattomalla pohjalla.

Raimo Jokisalmi 28.8.2021